

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 200 Lel
 Félévre . . . 100 .
 Negyedévre . . . 50 .
 Egyes szám ára . . . 4 .
 Megjelenik minden szombaton.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Telefonszám: 35.

Felelős szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

DÉVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
 Regina Maria-u. 12., hová a
 lapszemléi részét illető min-
 den közlemény intézendő
Kiadóhivatal:
 Déva, Regina Maria-u. 12.
 hová az előfizetések és hir-
 detések küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:
LAUFER VILMOS.

Elbucsuzunk Dr. Leitner Mihálytól

A hunyadmegyei magyar kisebbségi közéletnek súlyos vesztesége van. Eltávozik körünkből Dr. Leitner Mihály, a Magyar Párt dévai tagozatának elnöke, hirlapíró és ügyvéd. Megélhetésének körülményei az ország más helyére hívják s így állandó lakhelyét Déváról 30 évi itt-tartózkodás után Nagyváradra teszi át.

Amidőn ebből az alkalomból szólunk róla, nem mulaszthatjuk el kiemelni azokat a fényes tulajdonságokat, amelyek Dr. Leitner Mihályt a megye magyar közéletének egyik legmarkánsabb és legtisztább közéleti férfiújává avatták. Harminc éve lakott Déván. Mint fiatal ügyvéd került városunkba tele a magyar föld, a magyarság szeretetével és azzal az elhatározással, hogy a magyar közösség érdekében fog munkálkodni. Ebben a munkájában segítségére volt puritán lelkiismerete, gondolkodása, amely mindig a tiszta demokrácia útján tartotta meg. Kezdetben a Bánffy-pártnak, később a régi 48-as pártnak volt az elnöke s így a régi magyar politikában is a legtisztább gondolkozásnak és igaz magyarságnak megfelelő helyet foglalt el. Amikor Erdély lecsatolása megtörtént s az impériumot a románok vették át, a süllyedő hajóról nem távozott, hanem egy a magyarság közösségétől egy egész életen át élvezett jótétemények hálájául s ragaszkodva tiszta magyarságához, a legnehezebb körülmények között is magyar-nak vallotta magát s látva azt a hatalmas küzdelmet és egyoldaluan nehéz harcot, amibe a sors az erdélyi magyarságot kergette, teljes öntudattal s szívének minden cseppjével a magyarság munkájából igyekezett kivenni a részét. S ezt a munkáját nemcsak szóval tette, hanem tettel is. A dévai Magyar Pártnak először ügyvezető alelnöke, később pedig elnöke lett s ezen tisztségét mintegy hat éven keresztül viselte mind a mai napig, lelkiismeretes és gondos munkássággal s a praktikus oldalát is minden magyar kérdésnek felfogva, valóságos mintatagozattá fejlesztve a dévai kis Magyar Pártot.

Működéséhez szorosan hozzátartozott hirlapírói munkássága is. Minden kérdést a nagy nyilvánosság előtt is a legtisztább stílusban s a leghelyesebb modorban s éles, megbonthatatlan logikával tárgyalt le. Hirlapírói munkásságát ezelőtt 40 évvel kezdte meg a Borszem Jankóban, ebben a feledhetetlen politikai lapban, azután folytatta vezércikkeivel a Pesti Hirlapban s más ujságokban, míg a lecsatolás után a Keleti Ujság, Brassói Lapok s más uj-

ságokban láthattuk nevét hol itt, hol ott felbukkani, de mindég csak olyankor, amikor valamely nehéz kérdés boncolásáról volt szó. Sem hirlapírói, sem közéleti tevékenységéhez nem tapadt a mai világban olyannyira magas nivóra emelkedett és egyetlennek elnevezett, pénz, minden közéleti tevékenységét önzetlenül, tisztán a magyarság érdekében fejtette ki, áldott ősi ösztöntől indítatva.

Távozását mélyen fájjaljuk s érezzük, hogy különösen mai megfogyatkozott kisebbségi közéleti gárdánkban óriási veszteségünk van.

Lapunknak: a „Déva és Vidékének” sokáig egyedüli szerkesztője volt. Ő tette politikai lappá. Később a Hunyadvármegye laptársunknak lett a felelős szerkesztője s ezen munkáját mintegy hét évig teljesítette, ott is a magyar érdekek szem előtt tartásával.

Amikor most e sorok kíséretében, mint közéleti férfiutól kicsiny körünk nevében búcsút veszünk tőle, kívánjuk, hogy a mi kísérő szeretetünk megérzése kárpótolja őt azért a fájdalomért, ami körünkből való eltávozása alkalmából éppugy eltölti őt is, mint minket. Igaz magyarsága mindenkor példaképpen fog előttünk állani.

Kovács Károly.

Déva város múlt évi zárszámadása

A városi képviselőtestület csütörtökön, aug. 22-én ülést tartott, melyen harmadizben elfogadták a laktanya eladásának ügyét. Tudomásul vették, hogy a Timişiana felmondta a Fehér-Kereszt felépítése alkalmából felvett kölcsön hátra levő részét. Azután elhatározták a városi telkek egy részének árverés útján való értékesítését.

Ez ülésen mutatta be a polgármester az 1928. évi zárszámadásokat, mely szerint:

Bevételek. I. Rendes.	
1. Részesedés az állam által beszedett adókból stb.	2,338.839.—
2. Illetékek: marhavágásdíj, anyakönyvidíjak, homlokzat illeték; cimtáblák után, szállodáktól, tűzoltói, vásári, utcai, kövezeti stb. vámok és így tovább	2,938.472.—
3. Ingatlanok jövedelme	860.987.—
4. Büntetéspénzek, múlt évi hátralékok	508.066.—
5. Színház és mozi bevételek	1,375.815.—
6. Múlt évi maradék és előre nem látott bev.	112.686.—
7. Különféle közművelődési bevételek	97.373.—
rendes bevétel:	8,022.179.—
II. Rendkívüli bevétel:	280.258.—
összesen:	8,302.437.—

Kiadások. I. Rendes.

1. Tisztviselők, alkalmazottak, szolgák stb.	3,994.356.—
2. Műszaki szolgákat	67.516.—
3. Elemi iskolák fentartása	281.800.—
4. Közegészségügyi szolgákat	85.797.—
5. Állategészség	184.673.—
6. Világítás	287.480.—
7. Ingatlanok karbantartása	1,122.969.—
8. Gazdasági kiadások	91.185.—
9. Köztisztaság	341.089.—
10. Városi színház és mozi kiadásai	1,296.535.—
11. Különféle hátralékok	139.591.—
12. Tartalék rendk. kiadásokra	220.466.—
rendes kiadás:	8,113.458.—
II. Rendkívüli kiadások	68.683.—
összes kiadás:	8,182.141.—
maradék:	120.296.—

A számadást tudomásul vették.

Vétó

Válasz a Brassói Lapoknak

Minden ujságolvasó ember elcsodálkozhatott azon a cikken, amely „Rozvan prefektus és a kis devai hirharang” címen a Brassói Lapok 187-ik számában megjelent. E cikk ugyanis:

- 1, egy erdélyi magyar hetilapot a sárga földig lekisebbít,
- 2, azzal vádolja, hogy egy megyei prefektus maradása anyagi érdeke,
- 3, azt állítja, hogy a Brassói Lapok jobban tudja megbírálni, hogy mi jelent erkölcsi kárt a megyei magyarságnak, mint a hetilap vagy más és
- 4, a legutolsó csirkefogó utcai hangnemében olyan kifejezést használni, amit mi nem is reprodukálunk.

Ennyit a Brassói Lapok cikkéről. Az előzmény az, hogy lapunk legutóbbi számában cikk jelent meg, amelyben leszögeztük, hogy a Brassói Lapok Dr. Rozvan prefektus és a Lupényi eseményekkel kapcsolatosan valótlán dolgokat irt s rosszakaratu kritikájával a hunyadmegyei magyarságnak erkölcsi kárt okozott.

Polémiába nem akarunk bocsátkozni, mert nincs miért. Annyi tény, hogy a Brassói Lapok valótlanságot irt, ezt a csodálatos cikkben sem cáfolja meg. S ha pedig valótlán dolgot irt és tegyük hozzá: tudva, akkor teljesen jogos volt következtetésünk a szenzáció-ut üzletieskedéseiről. Tudjuk, hogy a bíróság is tekintetbe szokta venni a delikvens büntetlen előéletét. Nahát a hetilap ezt nem tehette meg, mivel a Brassói Lapok máskor sem nagyon maradt el a szenzációtól. E jogos feltevést a csodálatos és reméljük egyedül maradó cikk is bizonyítja.

A megyei magyarság erkölcsi kárszenvedését pedig a Brassói Lapok nem állapíthatja

Jó német családnál iskolás gyermekeket teljes ellátással jutányos árban felvesznek, német nyelvben oktatást kapnak.

meg. Azt olyan messziről: a tények és a helyzet ismerete nélkül nem is lehet megállapítani. Ezt tehát nem hagyhatjuk rá sem mi, sem más. Ez kizárólag azokra tartozik, akik a megyében laknak s ismerik a helyzetet.

Nem fejthetjük ki, hogy ez az erkölcsi kár miben áll. Annyit megirtunk, hogy a „hunymegyei magyarságot hálátlannak tünteti fel a sajtó tükrén keresztül”. Elég ennyi. Többet nem is kell mondanunk, hiszen ebben minden benne van. S hogy miért kell hála vagy miért szükséges, vagy illik azt éppen a magyarság érdeke tiltja elmondanunk. Ezt Brassóból nem lehet megállapítani. Ha tehát a Brassói Lapok egyszer tudomást vett arról, hogy nem szükséges neki a bukaresti sajtó után kigyót-békát kiáltania, akkor azt tudomásul kellett volna vennie s csak az igazságot megírnia.

Most pedig térjünk rá a következtetésekre és a következményekre. Erdélyben a hetilapok az impérium átvétele óta ugy sulyban, mint publicitásban és szükségben megnöttek. Egy erdélyi magyar hetilap az impérium utáni első években valósággal pótolhatatlan volt. Valljuk, hogy ma is az. Nem tehát kis dévai hírharang. Mintha Brassó volna az Olympus s Zeus, azaz a Brassói Lapok irányítaná egész Erdély magyar sajtó életét. Nagy tévedés.

Egy kis hetilapnak milyen érdeke vagy boltja lehet a prefektussal? Nem mondaná ezt meg a Brassói Lapok? Hiszen a kiadó ráfizet a lapra, a szerkesztő pedig szinte ingyen végzi, a magyar érdek miatt fáradtságos munkáját. Az ilyen gyanúsítások csak a zsönglörök és rosszakaratuak világába valók.

A hetilap tehát magyar cél érdekében „önzetlenül” munkálkodik. Még csak nem is üzlet, mint a Brassói Lapok (Ezt neki nem is rohatjuk fel, hiszen természetes, hogy üzlet kell, hogy legyen.) Lekisebbiteni tehát és megvádolni nem más, mint tájékozatlanság nemcsak a sajtóélet, de főképpen a kisebbségi élet terén s a magyar érdekek szövevényes labirintusában. A Brassói Lapok azonban ezt a vádat is felhasználta az ő szótárával szólva, a „szárvágás” csiklandoztató ize kedvéért. Tehát itt is magyar érdeket sértett meg, mert az erdélyi magyar hetilapok fennmaradása s azok erkölcsi reputációjának meg nem bántása szintén magyar érdek. Minősíthetetlen kifejezésével pedig az erdélyi magyar ujságírás nivóját kisebbitette s máskülönbben is ezzel a magyarság kárára van, mert olyan hangnemet honosít meg, ami sem a magyar sajtóhoz, sem egy magyar ujságíróhoz nem méltó.

Az erdélyi magyar ujságírásnak sinequanonja: igazat írni, a legjobb akarral, a magyarság érdekében és a legszebben. A Brassói Lapok, amikor valótlanságot írt, letért erről az utról és joggal ébreszthette fel minden öntudatos magyar emberben a szenzációhajhászás eshetőségének a gondolatát. Második cikkével is vétett ezen axiómákként kezelhető feltételek ellen, mert tényben és tonusban ismét hibázott.

Elismerjük, hogy a közéleti tisztogatás szintén a magyar napilapok programjába tartozik, de csak addig, amíg a magyarság érdeke megengedni. Kontraverzió azonban itt aligha állhat elő. S mi nem is azt mondjuk, hogy takarni való van itt a magyarság érdeke miatt. Távolról sem. Dr. Rozvan bűnösségét vagy ártatlanságát a Brassói Lapok nélkül is meg tudják állapítani, de nem szükséges a bukaresti román napilapok hangnemét nálunk is meghonosítani. A magyar napilapoknak erre nincsen szükségük s ha megteszik, úgy az erdélyi magyar erkölcsi tökéletet kisebbitik ezáltal. *Amint a magyar kisebbségi élet is szigorubb szabályok és szorosabb keretek között folyik,*

ugy éppen hasonló az eset a sajtóéletben is. Ennek a felismerése azonban kisebbségi öntudatot igényel. Egy jó cikk kedvéért a bukaresti sajtó mindent megengedhet magának, de a magyar sajtó nem.

Ezek miatt emeljük fel vétőnkát!

E sorok írója, aki közel tíz éve vagyok egyfolytában a Déva és Vidéke egyedüli fő- és felelős szerkesztője, aki egy kolozsvári magyar napilap munkatársai közé sorolhatom magamat, ismerve a sajtó munkáját, de ismerve erdélyi magyar kisebbségi közéletünknek is minden buját-baját s a kisebbségi harci fronton talán az elsők között harcolva, megengedhetem magamnak ezt a csekély figyelmeztetést azok számára, akik elfogultságukban minden érdeket csak ködön át látnak — esetleg — mindenben csak anyagi érdeket.

Kovács Károly.

Dr. Maniu Gyula miniszterelnök hunyadmegyei látogatása

A nagy politikusok magánjellegű látogatása is politikum. Ezt abból az alkalomból állapíthatjuk meg, hogy Dr. Maniu Gyula miniszterelnök három napig Algyógyon s azelőtt a megye más községeiben tartozkodott. A miniszterelnök terve ugyanis az volt, hogy augusztus havában Algyógyon fog tölteni három hetet, a politika s az ország gondja azonban meggátolták eme tervében.

Hétfőn reggel érkezett meg Kudzsirra Madgearu kereskedelemügyi és Cihosky hadügyminiszter kíséretében. Dr. Rozván István prefektust azonnal telefonilag hívták oda. A miniszterelnök s a miniszterek megtekintették a kudzsiri fegyvergyárat, amelyet a közeljövőben nagyarányúvá akarnak kifejleszteni. Mintegy 800 millió építkezés van tervbe véve, nemcsak gyár épületekkel, hanem munkás lakásokkal. Az erre a célra szolgáló területeket kisajátítás útján szerezték meg. A községi lakosság azonban ismerve a kisajátítás rendszerét, félve az igazságtalanságtól, küldöttségileg kereste fel a miniszterelnököt, aki a kérésnek eleget téve a prefektusnak személyesen hagyta meg, hogy a kimérésnél okvetlenül személyesen legyen jelen s vegye tekintetbe az összes jogos kérelmeket. Ez a kiszálás éppen ma történt meg Kudzsiron.

A munkásság nagy nyomora s a munkanélküliség enyhítése miatt ugyanis a kormány elhatározta, hogy az összes megyei üzemeket kifogja fejleszteni. Emiatt nemcsak a kudzsiri fegyvergyárban fog megindulni az intenzív munka, de a vajdahunyadi vasgyárban is, amelynek fellendítése érdekében, ha nem lesz elég belföldi tőke a kormány külföldi pénzt is igénybe fog venni.

Kudzsirrol a miniszterelnök teljes kíséretével Vajdahunyadra rándult át ahol a vasgyárat tekintette meg. S míg Madgearu és Cihosky miniszterek a lovagvár szépségeiben gyönyörködtek, addig Maniu miniszterelnök az összes bérlajstromokat személyesen vizsgálta át, megtudni a munkásság kereseti lehetőségét.

Hétfőn este a két miniszter visszautazott Bukarestbe. Dr. Maniu Gyula pedig Algyógyra ment a három hét helyett legalább három napot tölteni. Csütörtökön este már visszautazott Bukarestbe.

— *Megjelent a csöndönkívüli kényszeregyezésről szóló törvény románul és magyarul V. Laufer könyvnyomdájában. A fordítást, amely Dr. Fenichel József és Dr. Weisz Jenő kolozsvári ügyvédek munkája, a fordítók a szükséges magyarázatokkal is ellátták.*

Ha utazik
ne legyen soha
Aspirin tabletták
nélkül. — Kérje azonban határozottan az eredeti „Bayer”-csomagolást, a zöld-fehér-piros szalaggal. Pólszert, vagy egyes tablettákat utasítson vissza.

A dévai Magyar Párt választmányának bucsuja Dr. Leitner Mihálytól

A dévai Magyar Párt választmánya szerdán este tartotta meg Dr. Leitner Mihály elnök elnöketlevéli utolsó választmányi ülését. Ezen az ülésen foglalkozott a nagyváradi tagozat átiratával, amelyben a tagozat a magyar bank kérdésében foglalt amellelt állást s a dévai tagozatot szintén hasonló állásfoglalásra hívta fel. Tekintettel arra, hogy a dévai Magyar Pártnak már van egy ilyen határozata, a választmány egyhangulag kimondta, hogy azt teljes egészében fenntartva csatlakozik a nagyváradi tagozat akciójához s annak sikere érdekében semmi támogatást nem fog megtagadni.

Ezután Dr. Leitner Mihály elnök bejelenti, hogy életkörülményei Nagyváradra való eltávozását követelik meg, amiért is az elnöki tisztségről lemond. A választmány sajnálattal vette tudomásul a megmáshatatlán körülményt s annak nevében Bencsik Zsigmond alelnököt kivánt a távozó elnöknek minden jót eltávozására alkalmából és új élet és működési helyén, kiemelve azt a törhetetlen ragaszkodást, amit a párt választmánya személye irányában mindig is tanusított s amely emiatt csak hálával és szomorú szívvel emlékezik meg távozó elnökéről, akiben mindenkor a törhetetlen magyar becsületet és tisztességet tanulta meg megismerni.

Dr. Leitner Mihály meghatódottabban válaszolt s feltárta egész szívét, amikor azt mondta, hogy a magyarsághoz való tartozásának igazi érzetét csupán akkor érezte igazán, amikor a magyarság hajója süllyedni kezdett s amikor látta, hogy e megtépett nemzet minden fiának munkájára szüksége van. Amikor látta, hogy ezt a nemzetet mindenki elhagyta, ő már akkor érezte és tudta, hogy e nemzetnek bármennyire is sok hibája legyen, jó tulajdonságai elfeledtetik e hibát, más helye van a nemzetek sorában, mint ahogy azt az első napokban a világ gondolta. Jól esően szögezheti le, hogy e vélemény most már a nagy világban is szinte teljesen kialakult. Megköszönve a szeretetet és a munkásságot, arra kéri a választmányt, hogy akkor fogja boldognak érezni magát, ha a választmány további munkásságáról fog majd hirt hallani. Ez neki teljes elégtételül fog szolgálni munkásságáért.

A nemmindennapi lelkesedéssel lefolyt gyűlés az elnök éltetésével ért véget.

SPORT

A Haggibor Déván. A Granicsárok Cluj-n. Athlétikai verseny Vulkánban

A kolozsvári „Haggibor” reorganizált csapatának dévai bemutatója szeptember hó 1-én lesz. Az erősen feljavult csapatban újra szerepel Glangman, Fahn, Farkas, Reményi. Városunk sportszerető közönségének élénk érdeklődése előzi meg a mérkőzést.

A kitűnő zsidó csapat fogadtatására valamint városunkban való kalauzolásra egy lelkes bizottság alakult, kik mindent elfognak követni, hogy jeles kolozsvári vendégünk kellemes emlékekkel távozzon Déváról.

Déval Granicsárok—Haggibor Cluj 11 (10) Biró: *Ciurel Cluj*

A kitünően reorganizált Haggibor egyenrangú ellenfél volt. Bár a dévai fiukat erősen handikeppelte a szokatlan füves pálya, Gábor, Golgoc, Brankov összjátékából utóbbi megszerzi a vezetést. A második féldőben is nagyobbára Granicsár fölény, a 48-ik p.-ben Czinczér összefut Glanzmannal, utóbbi elbukik, a megítélt 11-es büntetést ugyancsak előbbi védhetetlenül sarokba vágja.

A Haggibornál Glanzman, Reményi, Farkas és Rosenfeld testvérek voltak jók. A Granicsároknál a halvesor, valamint Gábor csatár és a közvetlen védelem dolgozott dicséretre méltóan. Gyengén bíraskodott Ciurel.

Vasárnap a Jiul Vulkánban athlétikai versenyt rendez, a Granicsárok teljes létszámmal mennek le a versenyre.

HIREK**Az Intercontinentale szállítási vállalat kirendeltsége Déván.**

Fontos közgazdasági eseményről számolhatunk be olvasóinknak. Mint lapunk is megírta, a dévai vámhivatal augusztus 12-én kezdte meg működését. Tudjuk azonban, hogy a szállítások lebonyolítását s így az elvámolást is legnagyobb részben a szállítási irodák eszközlik s így a vámhivatalnál elkerülhetetlen a szállítási vállalat működése is. Így van ez a többi vámhivataloknál is, ahol nagyon sok iroda szolgálja ki a közönséget.

A világ egyik nagy szállítási vállalata az Intercontinentale, amelynek székhelye Aradon van s minden egyes vámhivatalnál kirendeltsége. Tekintettel arra, hogy aradi közgazdasági körökben is szép jövőt és forgalmat jósolnak a dévai vámhivatalnak az Intercontinentale vezetőit ez arra indította, hogy Déván is kirendeltséget létesítsenek.

A kirendeltség irodája a Regina Maria utca 12. szám alatt Dr. Motz-féle házban lesz a volt Schenker-féle üzlethelyiségben miáltal elvan érve az, hogy mindenki a központban találja a hivatalt s nem szükséges a vámhivatalhoz lefáradnia.

Az Intercontinentale kirendeltségének megnyitása közgazdasági körökben a legnagyobb tetszéssel találkozott, mert tekintve, hogy a külföldön mindenhol saját fiókjával képviselve van, módjában lesz vármegyénk részére érkező vámkülföldi árukat az ugynevezett gyűjtő vagon forgalomba gyorsan és jutányosabban lebonyolítani. Valóban szükség van, hogy a világ e nagy szállítási vállalata Déván is közvetlenül kapcsolódhasson bele a nemzetközi forgalomba.

— **Dr. Bontescu Viktor volt miniszter Déván.** Dr. Bontescu Viktor volt miniszter augusztus 22-én Déván tartózkodott. A Zsilvölgyéből jött ahol Petrozsényban Dr. Török Mór ügyvédet látogatta meg. A bányászok helyzetére vonatkozólag kijelentette, hogy minden bajnak a gyökerét abban látja, hogy a bányászoktól elvették a természetbeni ellátás kedvezményét. Azt hiszi, hogy az egész Zsilvölgye áldani fogja azt az embert, aki ezt a kedvezményt a munkásságnak visszaadja. A prefektust nem tartja sem bűnösnek sem felelősségre vonhatóknak. A liberálisokról kijelentette, hogy, amint Kálmán király megállapítása óta nem tértek vissza a boszorkányok, úgy a liberálisok visszatérése is lehetetlen.

— **Házasság.** Gertler Maximilian és Leiner Rozália augusztus 19-én házasságot kötöttek Déván.

— **A hunyadmezei teniszverseny eredményei:** A hunyadmezei teniszverseny nagy érdeklődés mellett mult pénteken szombaton és vasárnap zajlott le Déván. Eredmények: Férfi egyes: Gábor Zoltán 7:5, 6:2. Második: Dizmatschek Piski. Férfi páros első: Gábor—Steiner, második Dizmatschek—Hence Vilmos. Vegyes páros első Dizmatschek—Tanase Mancsi, második: Puy—Özv. Dr. Sándor Sándorné. Női egyes: Tanase Mancsi. Női páros első: Tanase Mancsi—Janza Monika, második Mara Istvánné és Özv. Dr. Sándor Sándorné.

Első Nagyváradai Zsidó Fiu Internátus

ORADEA, Str. Delavrancea (Ritook Zs. u.), 17

korlátolt számban még felvesz növendékeket.

Vezető: SZILÁGYI ADOLF tanár.

Komoly érdeklődőknek prospectust küld.

168 2-3

— **Beregi Oszkár**, híres társulatával szerdán a Városi Színházban előadást tart. Előadják a „Nöstény ördög” 3 felvonásos drámát.

— **A dévai Magyar Párt közgyűlése.** A dévai Magyar Párt holnap vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a dévai Párt rendes helyiségében közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki beszámoló, évi jelentés, pénztári jelentés és Dr. Leitner Mihály eddigi elnök lemondása. Dr. Leitner Mihály ugyanis állandó lakhelyét Nagyváradra teszi át s így akadályozva van a dévai magyarság ügyeinek vezetésében. A Magyar Párt szeretett és tisztelt elnöke iránt reméljük nagyobb érdeklődés fog megnyilvánulni, mint az eddigi közgyűléseken volt tapasztalható, annál is inkább, mert Dr. Leitner eme bucsuja alkalmával minden bizonnyal érdemes dolgokat fog majd a dévai magyaroknak elmondani. Reméljük ezért, hogy minden magyar ember jelen lesz a közgyűlésen.

— **A hunyadmezei pótválasztás eredménye.** Hétfőn augusztus 19-én folytak le Hunyadmezeiben a képviselői pótválasztások, amelynek eredményeképpen nagy többséggel Dr. Moldován Gyula kolozsvári egyetemi tanárt választották meg az elhalt Horea Maniu képviselő helyébe. A szavazatok száma így oszlik meg. Nemzetipárt: 46,118. Dr. Lupu: 4980. Nasta vajdahunyadi disszidens nemzetipárti: 1798, megsemmisített 5786 és üres 202 A megsemmisített szavazatok a liberálisok, averszkánusok, kevés mértékben a magyarok és a kommunisták passzív rezisztenciáját mutatják.

— **Az 1930. évre Neagu-féle ügyvédi határidő naplók** megérkeztek s kaphatók *Laufer Vilmos* könyvkereskedésében, Déván.

— **A lupényi vizsgáló bizottság Déván.** Csütörtökön érkezett Dévára a lupényi véres tragédiát vizsgáló bizottság, amelynek elnöke Dr. Pop Ioan közigazgatási főfelügyelő, Georgianu munkaügyi felügyelő és Teodorescu a hatodik hadtest egyik tábornoka. A bizottság tulajdonképpen azért jött Dévára, hogy a törvényszéktől a kollektív szerződést kivegye, azonban célját nem érte el, mert a szerződés felebbezés alatt lévén, még mindig Bukarestben van. Remélik azonban, hogy a tragikus események sürgető hatása alatt a felebbezés léghésőbb egy hónapon belül eldől. A kollektív szerződés megváltoztatása, amely tulajdonképpen a vélemények szerint minden bajnak a forrása, csak abban az esetben lehetséges, ha a bizottság megállapítja, hogy a bányászok helyzete egészéleg kifogás alá esik. Ami a felelősség kérdését illeti, arról a bizottság tagjai semmit sem árulnak el. Csak annyit mondanak, hogy a jövő hét közepéig feltétlenül el végzik a vizsgálatot s a jövő hét végén fogják jelentéseiket megtenni a miniszterelnöknek.

— **Őszi divatlapok megérkeztek V. Laufer** könyvkereskedésében, Déván.

— **Göre Gábor a „Palace” mozgóban.** Három név: Gárdonyi Géza, Göre Gábor, Nóti Károly ékesíti a Palace-mozgó legközelebbi műsorát. Gárdonyi örökéletű népies történetének hősei kelnek életre Nóti Károly mesteri átdolgozásában. A mozi előadásának azonban van valami egy az újdonság ingerével ható szenzációja és ez az, hogy a filmen szereplő művészek személyesen is megjelennek a mozi néző közönség előtt. Göre Gábor, a tudálos községi bíró, Durbints sógor, a ravasz falusi esküdt, Göre Martsa, a bíró ur lánya, Durbintsné asszony, no meg az elmaradhatatlan, enyveskező Kátsa tzigány alakjai kilépnek a mozi vásznából- és közel két órán át pompás színpadi jelenetekben személyesen mulattatják, nevetik, kacagtatják a közönséget.

— **A hunyadi katolikus napok szép sikerrel** zajlottak le augusztus 14 és 15-én. Kiemelkedőnek tartjuk Trefán Leonárd ünnepi beszédét, aki beszédében az ünnepet a vajdahunyadi várral hozta kapcsolatba, amelynek egyik kápolnája a Nagyboldogasszony tiszteletére épült. A gyonok és áldozók nagy sokasága mutatta a lelki eredményt.

— **Legújabb vonatmenetrendek kicsi és nagy** ugyszintén román szépirodalmi könyvek megérkeztek és kaphatók V. Laufer könyvkereskedésében.

— **A romániai piacra is kihat a nagy frankfurti biztosító intézet bukása.** (A Brassói Lapok írja): Részletesen megírtuk már, hogy a Frankfurti Általános Biztosító Társaság csődbe jutott és a hatalmas intézet bukása az egész német tőzsdét megrázkódtatta. Bukaresti jelentés szerint a frankfurti biztosító intézet katasztrofális pusztulása a romániai piacra is súlyos behatással lesz. A Lloydul Roman nevű biztosító intézet tulajdonképpen fiiláléja a csődbe jutott frankfurtinak, ennek az intézetnek összes biztosításai a vagonbukott német intézet birtokában vannak. Erős összeköttetése volt a frankfurti biztosító intézettel a Franco Romanának is, de más biztosítók is állottak viszontbiztosítási kapcsolatban a megbukott intézettel.

— **Akcio az autobusállomás visszahelyezése érdekében.** A dévai kereskedők egy része akciót indított aziránt, hogy az autobusállomás ismét a régi helyén a Fehér Kereszt háta mögött lehessen. Ugyan ez az érdeke az utazó közönségnek is, így semmi akadályja nincsen annak, hogy a hatóságok akceptálják ezt a kérelmet.

— **Tudja-e Ön** hogy a közismert Aspirin-tablettákat 1895-ben beható kísérletezések és tudományos kutatások után fedezték fel és ma már több mint 33 éve segítik az embereket a „meghüléseket” leküzdő harcukban? Mindenféle hülési tünetnél, influenzánál, spanyolnáthánál, rheumánál, csuznál, ischiásnál ma mindenütt az u. n. „Bayern-kereszt” ellátott Aspirin-tablettákat használják.

Kerestetik

használt, de jó állapotban levő

2 íróasztal, székek és egy wertheim-szekrény.

Cim a kiadóhivatalban.

1-1

174

Egy dupla klaviatúrás író- és számológép Smith premier Model 10—B. egy 1927 típusu Ford Autó sürgősen **eladó.** Bővebbet a kiadóban.

1-8

173

Jó házból való, négy középiskolát végzett, dévai fiukat

167 3-3

tanulóknak felvesz**a Löwy és Fiai nagykereskedés.****Eladó ház****a központban,**

mely áll 2 utcai, 1 udvari lakosztályból, kerttel, több mellékhelységből

Szabad kézből eladó.

162

Cim a kiadóhivatalban.

4-4

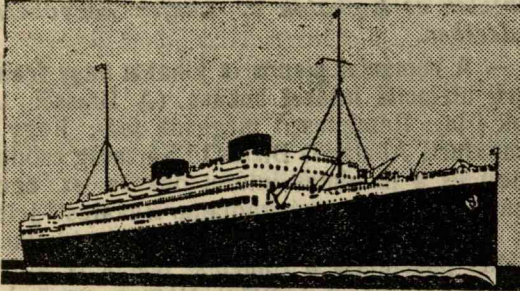
2 három szobás lakás és 2 butorozott szoba azonnalra kerestetik.

Cím a kiadóban.

1-3

DÉLAMERIKÁBA

Brazília, Uruguay,
Argentína, Chile, Peru,
Paraguay, Cuba, stb.

ALCANTARA ÉS A TURIAS

világhírű motorgőzösökkel.

Hajóindulás hetenként.

Felvilágosítással díjmentesen szolgál

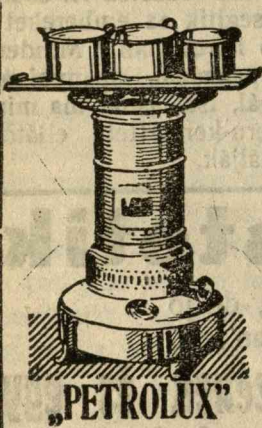
ROYAL MAIL LINE

vezérügynöksége:

TRANZIT

București, II. Cal. Griviței No. 157
és fiókja: Timișoara, Str. Tudor
Vladimirescu 24.

170 2-3

Vigyázat a GRAETZ gyárt. jelzésre

Az eredeti 7-es számú

„GRAETZ”-főző

kapható a gyári lerakatban

TIMIȘOARA

IV. J. Văcărescu 30/c

„PETROLUX”

cégnél franco

131 5- Ára Lei 400.

Erőslényű petro-

leumgáz-lámpák

nagy választékban!

Főzőplátni külön Lei 250.

AUTÓJAVÍTÓ-MŰHELY

A dévai villamostelep

modernül berendezett autójavító-műhelye szavatossággal
mellett vállal mindenféle gépmunkát.

Esztergamunkák, hegesztés,
autóvillamossági szakmunkák,
ugymint dinamók tekercselése,
javítása, accumulatorok fel-
irissítése, töltése és javítása.

Gummi-vulkanizálási munkák

gyorsan, pontosan és jutányos árakon eszközöltetnek.

Villamossági szaküzlet.

A Str. Regina Maria 19 sz. a. lévő villamos-

sági üzlet izléses csillárvalasztékkal,

villamos főzőedényekkel, vasalókkal,

porszívó- és mosógéppel, különféle

ventillátorokkal áll a közönség rendelkezésére.

Reklám izzólámpa-árak.

Ganz-féle electro-motorok, szivattyúval

összeépített motorok, benzinmotorok,

benzinlokomobilok és benzinelektromos

aggregátok házivilágítás céljára.

Mindennemű villamos-szerelési anyagok és

rádiókészülékek.

34

28-

ANANAS SZAMÓCA

A világ legegészségesebb gyümölcse! Szamóca nélkül nincsen kert!

Legjobb ültetési ideje szeptember hó!

200 darab Ananas szamócapalántát

a 4 legjobb óriásfajban csomagolással, bérmentesítve
bármely postaállomásra szállít 300 lei árban

MŰHLE ÁRPÁD

Kertészeti telepe

Timișoara (Bánát.)

171 1-3

V. LAUFER

könyvnyomdája-, könyv-, papír-, író- és rajzszerszerkedése, könyvkötészete

DEVA, STRADA REGINA MARIA 12.

Szülők figyelmébe!

Szülők figyelmébe!

Az iskolai év kezdete alkalmából tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség és
t. szülők szives figyelmébe ajánlani Bukarest, valamint a külföldről ujonnan
érkezett árukkal dusan felszerelt

tan-, író- és rajzszerszer- kereskedésemet

Állandóan nagy raktár román és magyar tankönyvekben, legjobb minőségű körzők, könyv-
és tolltartók, zsebkések, író- és rajzszerek, kitűnő gyárimányu hegedűk, hegedűhurok, hegedű-
alkatrészek, festékek és festőszerek, valamint mindennemű iskolai felszerelési cikkekben.

Dus választékban kaphatók irodafelszerelési cikkek, diszlevelepapírok, papirkülön-
legességek, dísz- és ajándékművek, román és magyar ifjúsági iratok, kivá-
lóan izléses helybéli és művészeti képeslapok, irodalmi és zeneművek.

Iskolakönyvek bekötését

könyvkötészetemben izléses, tartós kivitelben, jutányos árak mellett vállalom el,
azokat a legrövidebb idő alatt készítem.

Könyvnyomdában

minden e szakba vágó munkák izléses, csinos kivitelben, jutányos árak mellett
a legrövidebb idő alatt készülnek.

Jutányos árak!

Telefon 35.

Pontos kiszolgálás!

